Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit sullissivik MIO Kalaallit Nunaanni illoqarfinnut assiginngitsunut angalaarsimavoq, meerarpassuit inuusuttuararpassuillu oqaloqatigivavut. Amerlasuut misigisimavaat anaanartik ataatartillu najugaqatigiikkunnaarpata nutaamik ulluinnarni inuuneqalernertik artornartoq.

Anaana ataatalu najugaqatigiikkunnaarsimappata MIO-p ilinnut pitsaasunik siunnersuuteqarpoq.

Børnerettighedsinstitutionen MIO har rejst rundt i Grønland og talt med en masse børn og unge, hvis forældre er flyttet fra hinanden. Mange oplever, at det er svært, fordi man skal skabe en helt ny hverdag, hvor man ikke bor sammen med begge sine forældre.

MIO har nogle gode råd til dig,
hvis din mor og far ikke længere bor sammen.

"Avimmata annaasaqanngilanga – Inuit nuannersut inuuninni amerlaneruliinnarput"
– inersimasoq meraalluni avinnermik misigisaqarsimasoq

"Jeg mistede ikke noget ved skilsmissen - Jeg fik bare flere dejlige mennesker i mit liv"
– voksen, som har oplevet brud i familien som barn.

"Avinneq qaangigassaavoq, naak ilaanni avissimasunik angajoqqaaqarluni artornartaraluartoq"
–inersimasoq meeraalluni avinnermik misigisaqarsimasoq.

"Man overlever en skilsmisse, selvom det til tider er hårdt at være skilsmissebarn"
- voksen, som har oplevet brud i familien som barn.

Qanoq nutaamik ilaqutartaartarpat?

Meeqqat ilai nutaanik ilaqutartaartarput, anaana ataataluunniit nutaamik angutaatitaarsimappat arnaatitaarsimappalluunniit – ilaasa taasarpaat anaanassaq imaluunniit ataatassaq. Nutaamik **angajoqqaartaarnerunngilaq**, ilaqutaasartaajuvorli ilaquttanik amerlanerulersitsisoq. Aamma imaassinnaavoq qatanngutissartaartutit taavalu ilaquttatut inooqatigiinnissarsi aaqqinniartariaqassavarsi.

Eqqaamassavat aallaqqaammut sapernarsinnaammat, piffissalli ingerlanerani nuannarilersinnaavat inuuninni nutaanik inoqalersimammat.

Hvordan skaber man en ny familie

Nogle børn får nye familiemedlemmer, fordi mor eller far får en ny kæreste – nogle kalder det for bonusfamilie eller stedfamilie. Det er **ikke** en ny forælder man får, men en slags nyt familiemedlem, som er med til, at familien bliver større. Det kan også betyde, at du får bonussøskende og I skal finde ud af at være en familie sammen.

Du skal huske, at det kan være svært i starten, men at det med tiden kan blive dejligt med nye mennesker i dit liv.

MEEQQANUT siunnersuutit pitsaasut

• Gode råd TIL BØRN

Anaana ataatalu najugaqatigiikkunnaarpata ulluinnarni inuuneqalerneq

Ny hverdag, når mor og far ikke bor sammen

MIO-p siunnersuutai pitsaasut
MIO's bedste råd

WWW.MIO.GL

13-ileereerpit? facebook-mi MIO.GL takuuk
Fyldt 13 år? Find MIO.GL på facebook

Ulluinnarnik nutaanik qanoq pilersitsisoqarsinnaava?

ANAANA ATAATALUUNNIIT NAJUGAQATIGIIKKUNNAARPATA

Angajoqqaavit oqaluttuutereerpatit qimanniarlutik, arlalinnik eqqartugassaqarsinnaavusi, soorlu:

Sumi najugaqassavit?

Qaqugu anaanamiissavit, qaqugu ataatami?

Qatanngutitit najugaqatigissavigit?

Angajoqqaatit qimassimappata marlunnik angerlarsimaffeqarnissaq sapernarsinnaavoq. Taamaammat angajoqqaatillu angerlarsimaffinni marluusuni angerlarsimaffissatit najoruminarsarnissaat pingaaruteqarpoq. Immaqa angajoqqaatit illoqarfinni assigiinngitsuni najugaqarput, taava ukiumut arlaleriarlutit tikeraarnissat ajornakusoorsinnaavoq, taamaakkaluartoq amerlanerit arlaannik aaqqiissuteqartarput. Ikinngutitit apersorsinnaavatit – immaqa ilittut misilittagarput, oqaluttuussinnaallutillu qanoq ilioraanni pitsaasuunersoq.

Pissusissamisoorpoq anaanamiitsilluni ataata maqaasigaanni, aamma ataatamiitsilluni anaana maqaasigaanni. Qujanartumilli sianerfigineqarsinnaapput.

Hvordan skaber man en ny hverdag

NÅR MOR OG FAR IKKE BOR SAMMEN?

Når dine forældre har fortalt dig, at de går fra hinanden, kan der være en række ting, I skal have snakket om, som f.eks.:

Hvor skal du bo?

Hvornår er du hos hos mor, hvornår hos far?

Skal du bo sammen med dine søskende?

Når dine forældre er gået fra hinanden, kan det være svært at have to hjem. Derfor skal du sammen med dine forældre bruge lidt tid på at gøre det hyggeligt i begge dine hjem. Måske bor dine forældre i hver sin by og så kan det være svært at komme på besøg flere gange om året, men der er mange, som finder en løsning på det. Spørg evt. dine venner – måske har de prøvet det samme som dig og kan fortælle dig, hvad der er godt at gøre.

Det er okay og helt normalt at savne sin far, når man er hos sin mor og savne sin mor, når man er hos sin far. Heldigvis er den, du savner, kun et opkald væk.

ILLIT tusaaneqarnissannik pisinnaatitaaffeqarputit

Angajoqqaat qimakkaangamik eqqarsaatigiuaannartussaavaat ilinnut qatanngutinnullu suna pitsaanerpaassanersoq. Taamaammat pitsaanerpaassaaq piumalleruit anaanannik ataatannillu ajornanngitsumik takunnittarnissat. Ilaanni inersimasut isumaqatigiissinnaaneq ajorput inersimasunillu allanik ikiortissarsiortariaqartarlutik. Angajoqqaatit eqqartuussivikkut sumi najugaqarnissat isumaqatigiinniassutiginiarunikku, taava eqqartuussiviup nalilissavaa ima angitiginersutit sumi najugaqarusunnerunersutit aperineqarnissannut. Eqqartuusiviup isumagiumaarpaa ilinnut oqaluuserissallugu sapernarpallaannginnissaa.

DU HAR RET TIL AT BLIVE HØRT

Når forældre går fra hinanden, skal de altid tænke på, hvad der er bedst for dig og dine søskende. Derfor er det bedste også en løsning, hvor du har mulighed for at se både din mor og far, hvis du har lyst til det. Nogle gange kan de voksne ikke blive enige og er nødt til at bede andre voksne om hjælp. Hvis dine forældre skal i retten for at lave en aftale om, hvor du skal bo, skal retten vurdere, om du er stor nok til at sige din mening om, hvor du helst vil bo. Retten skal sikre, at det ikke er for hårdt for dig at tale om det.

Anaanassannut ataatassannulluunniit

SIUNNERSUUTIT PITSAASUT TAKUTISSINNAASATIT

- Eqqaamajuk, allanik inooqateqalernermi aatsaat piffissap ingerlanerani attaveqarlualerneq pilersinneqartarmat.
- Meeqqap killii ataqqikkit
- Imminut tunulliuttarit, meeqqap angajoqqaani ilagisarnissaa ammaffigiuk
- Naammagittartarit, meeraq ingerlaannaq perorsarlugu malittarisassarsiuussinnaanngilat
- Angajoqqaap aappaa taarsersinnaangilat taamaattorli inersimasuusinnaavutit pitsaasoq asannittorlu
- Meeqqamut piumasarinngisaannaruk anaanamik ataatamilluunniit taagussagaatit

Tigusiffik: Børns Vilkår.
Atuarnerusinnaavutit uani www.bornsvilkar.dk

Til bonusforældre

GODE RÅD SOM DU KAN VISE TIL DEN NYE VOKSNE I DIT LIV

- Husk, at relationer bygges op over tid
- Respektér barnets grænser
- Træk dig og lad barnet være sammen med sin biologiske forælder en gang imellem
- Vær tålmodig og begynd ikke straks at opdrage og udstikke regler for barnet
- Du kan blive en god og kærlig voksen men aldrig en erstatning for den anden forælder
- Forlang ikke, at barnet skal kalde dig mor eller far

Kilde: Børns Vilkår.
Læs mere på www.bornsvilkar.dk